

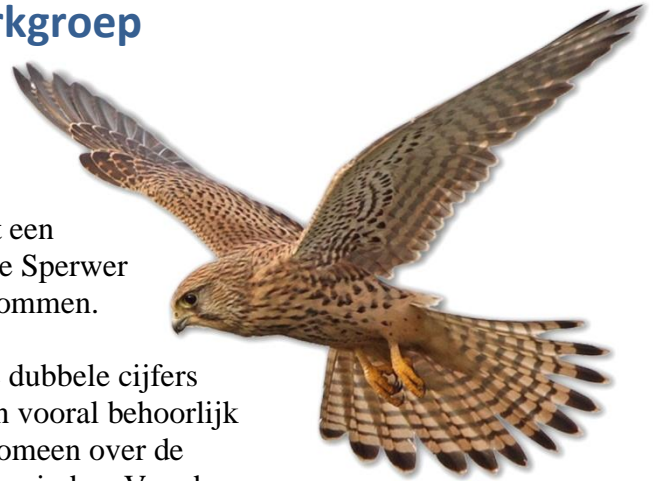
Jaarverslag 2015; Roofvogelwerkgroep

Jaarverslag 2015; Roofvogelwerkgroep

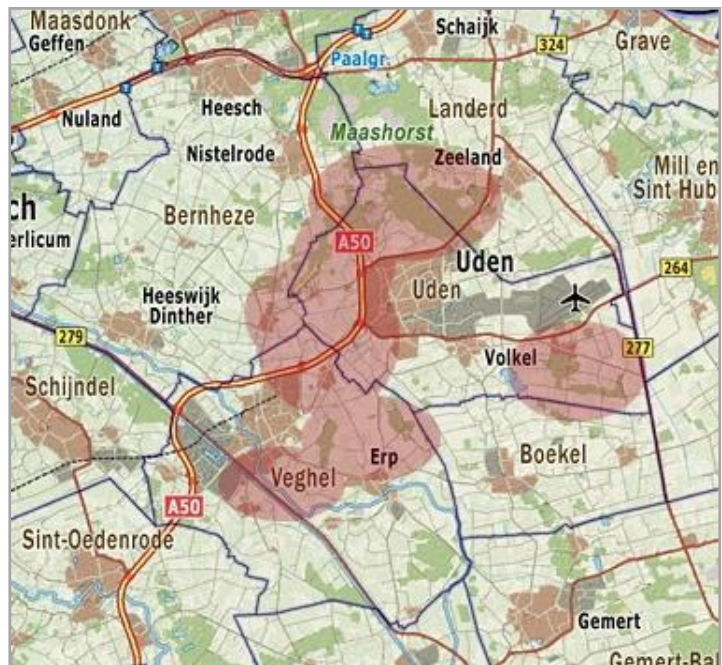
***‘Een stabiel aantal broedparen,
stabiel aantal uitgevlogen jongen!’***

Je zou denken dat alles hetzelfde is gebleven met een titel zoals hierboven, maar dat is zeker niet zo. De Sperwer en de Torenvalk zijn in 2015 wat uit het dal geklommen. Voor het eerst sinds 2007 eindigde het aantal Sperwerbroedsels weer in de dubbele cijfers. Die dubbele cijfers gelden ook voor de Torenvalk. Dubbele cijfers en vooral behoorlijk veel meer jonge Torenvalkjes. Een bijzonder fenomeen over de regionale verspreiding is bij de soortbespreking te vinden. Van de Boomvalkjes dit jaar minder broedsels, maar door het uitblijven van stormen en Havikbezoek toch meer jongen uitgevlogen dan vorig jaar. De grote jongens; Buizerd, Havik en Slechtvalk hadden een minder jaar. De oorzaken van de veranderingen zijn natuurlijk divers en per soort weer anders. Daarbij komt dat ons onderzoeksgebied beperkt is en conclusies zijn aan de hand van dergelijke kleine volumes niet echt verantwoord.

Het onderzoeksgebied beslaat net zoals andere jaren Maashorst-Zuid tot boven de Brobbelbies, de wijde omgeving van Mariaheide, de Erpse bossen, Volkel-Odiliapeel en de wijde omgeving van Zijtaart. Het veldwerk wordt gedaan door zeventien personen die vaak groepsgewijs opereren, maar ook zijn diverse gebieden door deze personen alleen bezocht. Alles wordt vastgelegd op nestkaarten en daarnaast opgeslagen in een centrale database.

De broedsels van de volgende soorten worden gevolgd: Boomvalk, Buizerd, Havik, Slechtvalk, Sperwer, Torenvalk en Wespendif. Alle broedresultaten worden hieronder in een tabel naar voren gebracht.

Totaaltabel

Jaar:	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
Broedparen	64	65	68	66	61	60	47	47	72	48	63	71	56	54	60	49	61
Eieren	184	207	165	160	154	135	137	151	231	128	184	210	163	171	217	168	217
Jongen	171	174	149	121	139	113	128	125	185	114	144	196	139	150	185	143	164
Uitgevlogen	157	157	135	112	138	105	117	109	180	101	140	173	124	137	166	126	137

*Mannetje Sperwer neemt een zonnebad, Uden 10-05-2015.
(foto Willy van Lanen)*

De omstandigheden in 2015: Het was niet altijd zo zonnig als op bovenstaande foto waar een Sperwermannetje een heerlijk zonnebad neemt. Een zachte winter, de tweede op rij, werd gevolgd door een normale, enigszins zonnige maart, een zeer zonnig en droog april en een koele en ook droge mei. Na een normale juni volgen een warme juli en een warme, zonnige en natte augustus. Augustus eindigt met zwaar onweer en forse hagel.

Na de Veldmuispiek in 2014 was er in het voorjaar een stuk minder te halen voor de muiseters. De ineensstorting van de populaties van bv. Veldmuis, Bosmuis en Rosse Woelmuis zorgde voor beduidend kleinere Buizerdbroedsels.

De Veldmuizen deden het erg goed in 2014. In sommige delen van het land miegelde het van de muizenholletjes in de graslandgebieden. En ook de Bosmuizen en de Rosse Woelmuizen waren talrijker dan normaal. Met het Konijn gaat het nog steeds niet goed, ze komen vooral geconcentreerd voor. Veel broedvogels kenden een vroege start van de eileg en daarmee een grotere kans op een tweede en zelfs een derde broedsel. De sociale wespen hadden wederom een ronduit slecht jaar. Er werd dan ook helaas geen Wespandief gevonden.

Per soort zie je hieronder wat de resultaten zijn in ons werkgebied:

Boomvalk

We hebben een vrij constant aantal broedparen Boomvalken. Dat is ook dit jaar zo, ook al lijkt dat in onderstaande tabel niet zo te zijn. We hebben in één deelgebied te maken met een tijdelijk verminderde inspanning. Het werkelijk aantal zal dus waarschijnlijk gewoon zes geweest zijn. Of mogelijk zelfs meer, de Boomvalk is namelijk een soort die zich steeds minder gemakkelijk laat vinden. Ze lijken steeds minder vocaal te worden. Alle eieren werden ook jongen en alle jongen vlogen ook nog eens uit. Goed nieuws!

Boomvalk	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
Broedparen	4	6	6	6	6	9	6	2	4	3	3	3	2	1	0	0	2
Eieren	11	10	12	14	17	17	16	6	8	8	7	5	5	0	0	0	6
Jongen	11	10	12	8	14	15	16	5	7	8	6	5	5	0	0	0	6
Uitgevlogen	11	8	11	8	14	11	15	4	5	8	5	5	5	0	0	0	3

Buizerd

In 2014 hadden 7 van de 24 broedsels 3 of meer uitgevlogen jongen, in 2015 zijn dat maar 2 van de 21 broedsels. Geen grote broedsels dus. Doch al met al nog best een goed jaar, vanwege weinig uitval in het jongenstadium. Je zou verwachten dat er voorafgaand aan en rondom de eileg dus een mindere goede voedselsituatie was dan tijdens de jongenfase. Of dit ook zo is weten we niet. We doen helaas geen kwalitatief en kwantitatief voedselonderzoek.

Buizerd	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
Broedparen	21	24	23	26	17	22	11	14	26	18	19	26	21	17	17	16	16
Eieren	38	54	40	46	22	33	20	20	51	27	29	47	34	27	41	21	36
Jongen	38	52	38	41	26	30	20	17	41	27	25	44	30	26	31	17	30
Uitgevlogen	34	47	36	37	26	29	19	16	41	24	23	38	28	29	28	14	25

Havik

De Haviken hebben wederom een goed jaar achter de rug. Weliswaar minder broedsels en jongen dan in het topjaar 2014. Echter alle eieren kwamen dit jaar uit en nagenoeg alle jongen vlogen ook uit. Dat duidt op een erg goede voedselsituatie. En zo zie je met een kwart minder broedsels dan in 2013 toch evenveel uitgevlogen jongen.

Havik	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
Broedparen	16	19	21	16	13	14	12	10	15	8	14	14	10	7	8	5	7
Eieren	39	62	49	40	28	36	29	25	43	19	28	31	27	23	26	17	21
Jongen	39	52	45	37	25	33	29	24	35	19	24	28	23	19	22	15	16
Uitgevlogen	38	47	38	37	25	32	28	22	33	18	23	25	21	18	20	14	15

Slechtvalk

Het broedseizoen in Veghel begon voorspoedig. In maart allebei aanwezig op de bekende broedplek en er werden paringen gezien. Op 10 april drie eieren aanwezig en op 7 mei drie kleine jongen. Op 27 mei met ringer Peter van Geneijgen naar boven geklommen, maar helaas een volledig leeg nest. Alle jongen verdwenen, naar de reden kunnen we alleen maar gissen. Ook in Uden van de nieuwe kast op de Petruskerk is nog geen positief nieuws te melden. Er is hier wel regelmatig een koppel aanwezig, dus...

*Slechtvalk op de Petruskerk in Uden, 14 februari 2015.
(foto Peter van de Braak)*

Slechtvalk	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
Broedparen	1	1	1	1													
Eieren	3	3	3	2													
Jongen	3	3	3	2													
Uitgevlogen	0	3	3	2													

Sperwer

De Sperwer klimt uit het dal, tenminste dat zou je voorzichtig denken aan de hand van de cijfers. Veel broedsels zitten tegenwoordig in de steden en dorpen of dicht er tegenaan. Sperwers zitten tegenwoordig op kerkhoven, bij sportvelden en zelfs in (grote) tuinen. In natuurgebieden als de Maashorst wordt nog nauwelijks gebroed. Waarschijnlijk is dit voornamelijk te wijten aan predatie (van de Havik). Het relatief lage aantal uitgevlogen jongen heeft waarschijnlijk dezelfde oorzaak: de Havik wil nog wel eens op bezoek komen!

*Juvenile Sperwer
Vorstenbosch, 12-07-2015.
(foto Willy van Lanen)*

Sperwer	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
Broedparen	11	7	9	6	8	8	6	9	12	7	13	13	10	13	19	10	20
Eieren	40	37	25	25	28	25	24	37	49	22	45	55	41	44	75	46	80
Jongen	27	25	20	11	25	15	21	34	35	19	38	52	39	38	66	44	58
Uitgevlogen	22	22	18	6	25	15	18	30	34	15	38	44	36	33	55	39	45

Torenvalk

De Torenvalk lijkt zich weer wat te herstellen. Mogelijk wat influx door het enorme goede broedseizoen vorig jaar in andere delen van ons land (met name Friesland e.o.). Bijzonder is wel het enorme verschil in de deelgebieden binnen ons werkterrein. Het gebied direct ten zuiden van de Leijgraaf (bedoeld wordt Mariaheide en directe omgeving) lijkt voor de Torenvalk niet meer interessant.

Van 2001 tot en met 2005 hadden we hier in totaal 41 broedsels. Dat is een gemiddelde van ruim acht per jaar. Van 2011 tot en met 2015 komen we aan twee broedparen. Dat is een gemiddelde van nog geen half. Aan de broedgelegenheid kan het niet liggen. De nestkasten hangen nagenoeg allemaal nog op dezelfde plekken. Als we met mensenogen naar het landschap kijken is ook dat niet heel erg veranderd. Uiteraard zijn veel weilanden veranderd in maïsakkers en de weilanden

die er nog zijn, zijn minder bloemrijk, maar daarmee nog geen duidelijke reden voor deze enorme keldering. Hoe is dat dan ten noorden van de Leijgraaf? Van 2001 tot en met 2005 20 broedgevallen en van 2011 tot en met 2015 32 broedgevallen. Bijzonder dat hier zich dus een lichte stijging voordoet. En nagenoeg al deze broedsels zitten gewoon in cultuurland, waar net als ten zuiden van de Leijgraaf meer maïs en minder bloemen en overhoekjes te zien zijn. Vooralsnog een compleet raadsel!

Torenvalk

Torenvalk	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
Broedparen	11	8	8	11	16	4	11	12	15	11	13	13	12	15	16	18	16
Eieren	53	41	36	33	59	22	48	63	80	50	>72	>68	>55	>67	>82	>84	74
Jongen	53	32	31	22	49	18	42	45	67	39	51	65	42	59	71	67	54
Uitgevlogen	52	30	29	22	48	16	37	37	67	36	51	60	34	54	63	59	49

Wespendief

Helaas werd er door ons afgelopen jaar geen broedsel van de Wespendief ontdekt in de Maashorst of elders in ons gebied. Uiteraard zien we wel eens een Wespendief, maar ondanks twee zondagen (12 en 19 juli) posten op diverse plekken in de Maashorst geen reden om aan een zeker broedsel te denken.

Wespendief	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
Broedparen	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	1	2	1	2	0	0	0
Eieren	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	0	2	0	3	0	0	0
Jongen	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	0	2	0	3	0	0	0
Uitgevlogen	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	0	1	0	3	0	0	0

Samenvattend

Het aantal gevonden broedsels is redelijk stabiel. De laatste jaren ook relatief veel jongen. Dat geeft hoop voor de toekomst en hopelijk gaan we er volgend jaar weer net zo veel vinden. Heb je zin om ons daarmee te helpen dan kan dat, we kunnen namelijk alle hulp gebruiken. Neem dan contact op met William van der Velden (william.vandervelden@home.nl)

Jaar:	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
Broedparen	64	65	68	66	61	60	47	47	72	48	63	71	56	62	46	55	61
Eieren (geteld) gem.	3,8	4,2	3,4	3,1	3,6	3,8	3,0	4,4	4,2	4,6	4,4	4,1	3,6	3,8	4,5	4,1	3,7
Jongen per nest gem.	2,6	2,5	2,2	2,0	2,3	1,9	2,7	2,7	2,6	2,4	2,2	2,7	2,3	1,9	3,5	1,8	2,7
Jongen uitgevlogen gem.	2,5	2,4	2,0	1,8	2,3	1,8	2,5	2,3	2,5	2,2	2,2	2,4	2,3	1,9	3,3	1,8	2,7
Uitgevlogen	157	157	135	112	138	105	117	109	180	101	140	173	124	137	166	126	137

Een meer uitgebreid verslag zal vanaf april 2016 te vinden zijn op de website van Vogelwacht Uden eo.

Namens de

William van der Velden en Ton van den Tillart

Met dank aan Mignon van den Wittenboer voor correctie en lay-out van het verslag.

Deelnemers werkgroep 2015:

Ad Bekkers, Cor Broeren, Annemarie van Diepenbeek, Lammy van Diepenbeek, Jan-Koos Doorten, Hans van de Heuvel, Chris van Lieshout, John Opdam, Jan van den Tillaart, Ton van den Tillart, William van der Velden, Theo Veldpaus, Wil Verbossen, Jan Verhoeven, Piet van der Voort, Pieter van der Voort.